

Prof. PhDr. Stanislava Kučerová, CSc.

Dvojí vyprávění o českých dějinách

Pod společným krycím autorským jménem Podiven /prý sluha knížete Václava/ vydali P. Pithart, P. Příhoda a M. Otáhal r.1991 v Praze obsáhlý spis "Češi v dějinách". Na 690 stránkách tu v neuvěřitelném úhlu pohledu sledují cestu našich předků dějinami, a ta je - podle nich - jedním slovem hanebná. Nemáme být na co hrdi, máme se jen do hloubi duše stydět. Většina recenzentů reagovala na knihu silně kriticky. Ale oficiální mínění to přičetlo na vrub tradičnímu chápání českých dějin, vztahem k rozpadu Československa a k odsunu Němců po druhé světové válce. Kniha se pak dostala reprezentačního vydání v nakladatelství ACADEMIA, garantovaném Akademií věd ČR. Abychom mohli lépe ocenit "netradičnost" a "novost" Podivenova podání českých dějin, připomeneme si jedno výmluvné svědectví.

Rakušanka Barbara von Coudenhove-Calergi píše o dvojím pojetí společných dějin Čechů a Němců, která nemohou být odlišnější, a jejichž různost je zakotvena již v dávných dobách.. Srovnává obě pojetí přehledně a věcně takto

1. Podle Čechů přišli Němci do země jako kolonizátoři a dobyvatelé, v německém podání přišli jako nositelé a strůjci pokroku a činitelé vývoje.
2. Doba husitská - pramen demokratických tradic země a počátek evropské reformace podle Čechů, úděsné a hrůzostrašné barbarství podle Němců.
3. Baroko - pro Němce doba kulturního rozkvětu, pro Čechy "temno", do kterého upadla země po porážce stavovského povstání, po ztrátě suverenity, triumfu habsburské protireformace a zničení protestantské elity.
4. Vznik Československé republiky r.1918 - pro Čechy historická spravedlnost, návrat suverenity po dlouhých 300 letech nesvobody, možnost budovat s láskou nezávislý demokratický stát. Pro Němce zneuznání práva na sebeurčení a seberealizaci, až "Mnichov" jim přinesl kýženou satisfakci. V očích Čechů rozbití Československa přičiněním „spoluobčanů" ve službách Hitlera, zrada a zločin.
5. Protektorát - pro Čechy vyhánění z pohraničí, zatýkání, popravy, ponižování, pokořování, nejhlubší poroba, likvidace kultury inteligence, /zavřeny vysoké školy, popraveno 60 universitních profesorů/. A budoucnost? Po vítězství Říše realizace projektu germanizace, deportace, genocidy. Ve vlastní zemi neměl zůstat ani jediný Čech. Podle Němců se Čechům za války nežilo špatně. Nemuseli rukovat, nebyli bombardováni, měli co jíst.

6. Denacifikační odsun Němců z Československa uložený Spojenci - pro Čechy rozuzlení dávných i nedávných excesů, základ stability evropského poválečného uspořádání. Pro Němce katastrofa a zločin všech zločinů.

Autorka neskrývá podiv nad tím, jak po roce 1989 téma "odsunu" ožilo. Dříve bylo nepohodlné, trapně spojené s nacismem. Věřilo se, že samočinně zmizí: staří odcházejí, mladí se již integrovali v nové domovině. Paradoxně jako by sjednocování Evropy probudilo demony minulosti. Objevila se „změna paradigmatu velikého rozsahu“. Mnohým dělá dobře octnout se najednou v roli žalujících, nikoli již žalovaných. Ptají se: A co bude se "zločiny druhé strany"? O svých vlastních již nechtějí nic slyšet!

I na nás dolehla "změna paradigmatu velikého rozsahu. "Mnozí dnes vykládají dějiny podle německého vzorového schématu. Říká se tomu "demýtizace" a postihuje všechna významná období naší minulosti. A není to nijak složité. Všechno je prostě naopak. A zvěstovatelem tohoto obratu je právě kniha Podivenova. Trojice autorů patří k odpůrcům předlistopadového režimu. Tito dříve disidenti, dnes příslušníci vlivných politických a kulturních elit, přijali v letech totalitarismu za svou perfidní zásadu "nepřátelé našich nepřátel jsou našimi přáteli". Z nepřátelství k domácímu socialismu hledali a nacházeli oporu antisocialistických sil u našich sousedů v zahraničí, bohužel zhusta i protičeského revanšistického zaměření. Jejich tehdejší spolupráce se neomezila jen na lv té době aktuální "studenoválečnické" měření sil mezi Západním a Východním blokem. Disidenti převzali vstřícně i zmíněný "nový" pohled na naši národní historii - z dílny německé imperiálně nacionální historiografie. Podrobnější charakteristiku obsahu knihy "Češi v dějinách" jsme podali na této webové stránce před časem. A tak jen stručně, to nejdůležitější: Češi provokovali "vznešené ideje německého hegemonismu", který je založen přímo "plemenně státotvorným géniem Germánstva." Nechtěli být vasaly s Přemyslovci, spustili se s kacířskými husity, stali se stavovskými odbojníky, pak si hráli na vlastence, buditele a obroděče, provokovali austroslavismem, panslavismem, posléze čechoslovakismem. Češi nedovedou vládnout, jsou živel méněcenný, přízemní

Podiven, jak zřejmo, ovládá techniku totální destrukce sebedůvěry národa, techniku ponižování, napadání a ničení sebeúcty člověka a jeho identity, založené na národní příslušnosti. Počínaje Podivenem se tisková i audiovizuální média předhánějí v horlivosti znevážit, znehodnotit, znectít všechno, co se v našem vědomí váže k národní historii, národní tradici, národní kultuře. Připravují nás o naše národní hodnoty a ideály. Bytost, která je zbavena vědomí svých hodnot, není schopna činu. Národ, zbavený sebeúcty, není schopen hájit své zájmy.

Nedávno vydané dvoudílné "Zamlčené dějiny" od novináře „Mladé fronty dnes“ Tomáše Krystlíka jsou sestaveny věrně podle uvedeného protičeského schématu. Patrně z marketingových důvodů autor vyhláší, že je první, kdo vybízí Čechy, aby "skoncovali s překrucováním dějin, s kterým začal už Palacký" a odmítli "pajány" o slavné české minulosti". Chce být "oporou", která dosud „chybí“, aby se národ vyrovnal s minulostí, opustil „falzifikace dějin“ a přestal dokazovat, že "není méněcenný".

Asi se nezmýlíme, když vyslovíme domněnku, že Podiven i T. Krystlík měli stejné poradce a stejné zdroje informací. Uznávaná historička V. Olivová odmítla pojetí spisu jako zcela neodborné, které nadto souzní s německou publicistikou. Mohli bychom tady s tímto „demýtizátorem“ skončit, ale nechci čtenáře připravit alespoň o malou ukázkou, aby mohl ocenit autorův vskutku "objevný" výklad českých dějin. Husitství bylo „běsnění, které vraždilo lidi a ničilo evropská města“, Žižka byl „masový vrah“, pobělohorská poroba pouhý mýtus, protože „cizí nadvláda nebyla a vliv církve byl kladný a prospěšný“. Československo vzniklo r.1918 jako "umělý, neorganický útvar, nedovedlo najít modus vivendi se svými menšinami“ a „vlastní vinou se rozpadlo.“ Úsměvná fantazie, že protektorát „poskytl Čechům pracovní uplatnění, perfektně fungující trh, rozvoj porodnosti a rozkvet kultury“, lze hravě korigovat realitou: násilné pracovní nasazení celých ročníků mladých lidí pro potřeby vojenského průmyslu, převážně v Říši, kvapné sňatky a účelová těhotenství jako "záchrana" před nasazením, nedostatkový lístkový systém na minimální obživu a ošacení, a následkem toho intenzivní výměna zboží mezi městem a vesnicí, černý trh a šmelina nepředstavitelného rozsahu, obávané šťáry německé policie i na nádražích. A kultura? Skromné zbytky a ponejvíce v skrytu jako snaha po sebezáchově národa ve smrtelném ohrožení. Pan T. Krystlík vskutku není ani první ani jediný demýtizátor. Nedávno mě jiný nadějný autor poučil, že výroky jako "zubožení" a "bezpráví" po Bílé hoře patří na smetiště dějin. Nebylo. Vždyť přece šlo o „plodnou spolupráci, která dala Čechům vysoký standard, výrazně spoluvytvářela jejich identitu, naučila je politické spolupráci na mezinárodní úrovni. Celé obrození bylo scestné a zavádějící. A o tom si mám přečíst novou literaturu, jsou jí plná knihkupectví a knihovny.

Co na to říci? Je pravda, že se po Bílé hoře mnozí získanými konfiskacemi celých panství a statků obohatili a měli "vysoký životní standard", jako třeba Lichtenštejn, Dietrichštejn, Piccolomini, Coloredo a kohorta dalších dobrodruhů z různých koutů Evropy, které panovník štědře odměnil za podporu proti odbojným stavům. Jenomže to nebyli Češi. Doma zůstali převážně jen nevolníci, kteří nesměli svou rolnickou práci opustit a víru museli změnit podle nařízení vrchnosti. Žádná barokní nádhera nemůže zastřít skutečnost, že došlo k zubožení českého etnika, které málem přestalo existovat a že arogantní triumf habsbursko-katolické protireformace vnímali přemnozí /např. i Komenský/ jako "temno“.

Součástí „demýtizační“ kampaně za diskreditaci Masarykovy první republiky a Benešova poválečného zákonodárství je trvale kritika tzv. „čechoslovákismu“. Masaryk si prý vymyslel československý národ, aby mohl prosadit v jednání s prezidentem Wilsonem ustavení nového státu na základě práva na sebeurčení. Výmysl? Po staletí existoval neomezený pohyb oběma směry přes řeku Moravu. Obyvatele, byť administrativně rozdělené, spojovalo vědomí příbuznosti, malé jazykové odlišnosti, společné studium, společná vojenská služba, partneři.

J. Kollár mluví o českoslovanské větvi slovanské a soudí, že Češi, Moravané a Slováci mohou obstát jen pospolu. Palacký, Šafařík, Jungmann, ani jediný buditel nezapochyboval o jednotě: "Svoji k svému, paže k paži od Šumavy za Pováží". Havlíček kritizoval, že třetina národa žije v maďarském područí, přál si spojení a věřil, že právě ze Slovenska vzejde časem vůdcovství a síla

celého kmene českoslovanského.

Ani štúrovci, přestože provedli jazykovou odluku, nechtěli se odtrhnout. Při kladení základního kamene Národního divadla v Praze roku 1868 vyhlašovali J. M. Hurban a J. Novák za Slováky: "Je to i náš den. Jsme příslušníky národa českoslovanského neb i my k vám náležíme. My vaši jsme, vy naši jste. Neb my všichni jsme Slované - českoslovanského národa". Je přirozené, že kulturně prožívaná vzájemnost vedla postupně i k požadavku na politické sjednocení v jednom státě. /Účelové přetřásání Pittsburské dohody jako dokladu o nedodržení Masarykova slibu je ahistorickou dezinterpretací ve službách separatismu, jak nedávno napsala bratislavská badatelka v oboru státu a práva Katarína Zavacká./

S uspokojením jsme našli ideové spojení v německých historících, Hansu a Evě Hahnových, kteří nejednou odhalili pravý smysl "nových pohledů" na čsl. dějiny. Jsou nesený tendencí svalit odpovědnost za to, co se dělo v 30. letech z německého nacismu na český "nacionalismus".

E. Hahnová našla nedávno podobný výklad i v anglosaském zámoří. Recenzovala knihu Američanky Mary Heimannové „Československo - stát, který selhal." Ukázala, že je to jen další varianta protičeské "sudetoněmecké" propagandy. Američanka např. pokládá český národ za romantickou obrozeneckou fikci. Není-li českého národa, nejsou ovšem ani Češi. A tak autorka mluví o Dobrovském jako o „maďarském rodáku“, o Palackém jako o »moravském protestantovi“ a o „rakouském Slovanu“ Antonínu Dvořákovi soudí, že udělal kariéru jen díky českému nacionalismu. Kdyby ho nebylo, byl by odsouzen hrát ve své vesnické kapele polky, mazurky, pochody. Ale on se vyšvihl "směsí českých nacionalistických skladeb". (Milovník české hudby žasne nad autorčinou neinformovaností a nad dílčí záměnou A. Dvořáka s B. Smetanou.) A K. Henlein prý chtěl jen demokracii pro své rodáky, kterou jim utlačovatelská ČSR nechťela poskytnout. (!) Bylo by to k smíchu, kdyby to nebylo smutné svědectví o nepřestávajících útocích na naše dějiny. Proč? E. Hahnová ukazuje, že od svého vzniku stálo Československo v cestě organizaci přeshraničního hnutí, jehož cílem bylo nastolit místo Československé, Rakouské a Německé republiky jedinou Velkoněmeckou říši.

Proti destrukci historické paměti vystupují odborní historikové, učitelé dějepisu, mluvčí vlasteneckých organizací na stránkách několika málo tiskovin, které jsou jim otevřeny. Jejich hlas je slabý, jde o tiskoviny velmi nízkého nákladu. Většina tisku je v cizích rukou a cizí tiskovní magnáti nemají zájem udržovat povědomí o českých národních dějinách. Přejí spíše "demýtizátorům" v cizích službách. Před časem se Bořivoj Čelovský pokusil burcovat národ, který sice získal svobodu slova, ale ne už prostředky, aby jí mohl využívat. Vydal brožuru "Konec českého tisku?"

S otazníkem na konci. Brožuru poslal politikům a jiným veřejným činitelům k vyjádření. Většina oslovených byla situací našeho tisku, který je z 80% v cizích rukou, nemile překvapena. Ale zároveň většina usoudila, že v době kapitalismu a volného pohybu kapitálu se proti tomu nedá nic dělat. Někteří s daným stavem dokonce souhlasili: Monopol kapitalistů je lepší než monopol stranických sekretariátů. Ztratíme sice suverenitu, ale polepšíme si ekonomicky. A že to cizí vlastnictví našeho tisku je většinou německé? To mladým nevadí. Mladí již nemají potřebu bývalé

spoluobčany démonizovat. Čelovský vydal brožuru znova, rozšířenou o tyto a četné jiné podobné odpovědi našich vůdčích osobností. Titul, opět "Konec českého tisku". Tentokrát bez otazníku

Co říci na závěr. "Národy se likvidují tak, že se jim nejdříve vezme paměť, napsal Milan Kundera. Zničí se jejich knihy, jejich vzdělanost, jejich historie. A někdo jiný jim napíše jiné knihy, dá jinou vzdělanost, vymyslí jinou historii.." Nedovolme to. Braňme odkaz předků a vlastní sebeúctu. Braňme snahám proměnit nás v nevědomý, neodpovědný, manipulovatelný dav!